

*Споделен опит
Shared experience*

ЕВРОПЕЙСКИ ПРИКАЗКИ

Светла Попова

Целодневна детска градина 1, „Звънче“, Шумен

Резюме. Съвременното образование е насочено към развитие на творческия потенциал на всяко дете. Проектите са платформа за обучение посредством взаимодействие на различни европейски образователни системи. Межкултурният диалог, създаването на нови социални контакти, споделянето на общите европейски ценности подпомагат изграждането на бъдещите граждани на обединена Европа.

Keywords: projects, intercultural dialogue, linguistic competence, European values, creativity

Имало едно време... Така започва всяка приказка. И нашата ще започне така...

Имало едно време... Има и сега. Детска градина в центъра на града. С талантиливи и уникални деца. С учители – амбициозни и търсеци. С родители – разбиращи и подкрепящи. Родила се идеята да напишат своя приказка. И да поканят за герои приятели от Европа.

Стартирахме много плахо с написването на нашия първи проект **Детски музикален театър през 2009 г.** Участваха децата от нашата детска градина и детска градина Leikskólinn Hof от Рейкявик, Исландия. Като всяко начало не ни беше лесно. Поставихме основите на педагогическа технология „Музикален театър за деца от 3 до 7 години“. Родителите ни финансираха. И... сговорна дружина приказка измисля. Направихме авторски прочит на световноизвестния шедевър „Бременските музиканти“. Участвахме в V Международен театрален фестивал на европейските класици „Братя Грим“, 2010 г. и в IV Национален детски театрален фестивал „Коломбина“: завоювахме две престижни награди – Наградата на публиката и Награда за най-добра музика. Презентирахме нашата приказка на две открити сцени в Шумен и участвахме в градските празненства по случай рождения ден на Европа. Създадохме сайт Children Musical Theater за демонстриране постиженията на малките артисти. Аплодираха ни не само зрители от Европа, но и от Северна и Южна Америка, Азия, Нова Зеландия. Можете да го направите и вие, като посетите нашия сайт¹⁾.

Безспорната атрактивност на наименованието Детски музикален театър е посредник в процеса на признаването и утвърждаването му като образователна иновация. Той имплицира оригинални идеи за пропедевтично обучение и въвеждане в света на музиката и театъра посредством забавни игри за развитие на дихателния апарат, говорна компетенция, музикална пластично-танцувадна сензитивност, развитие на въображението, работа в екип за придобиване на комуникативни умения и асертивност.

Детският музикален театър, проходил през 2009 г., продължава своята дейност и до този момент. Това е единствената музикално-театрална формация в града за подрастващи.

Вторият авторски проект, в който поканихме приятели от Португалия, Полша, Румъния и Турция, нарекохме „Детските песни прекосяват Европа“. Създадохме авторска песен „This endless song“ (разказва се за приятелството между хората), с която започва всяка наша видеоконферентна връзка. През двете години на усилена дейност ние открихме, че сме по-скоро еднакви, отколкото различни. Намерихме и изпяхме идентични песни (преведени и авторски), битувачи в детския репертоар в различните партньорски страни. Бяхме зрители и изпълнители едновременно – пяхме и танцувахме на английски, португалски, турски, румънски, български и полски. Европа беше нашата сцена. Развихме нашите творчески заложи, акомпанирайки си с детски музикални инструменти. Нарисувахме нашите песни в дейност, наречена рисуване по асоциации. Запознахме се с различни обичаи в партньорските страни, някои от които в своята обредност и начин на провеждане са съвсем идентични. През септември 2011 г. празнувахме заедно Международния ден на езиките. Изпратихме и получихме картички по темата, изработени от децата. Този момент е особено емоционален за всички участници, защото могат да пипнат и да се насладят на творческите хрумвания на своите връстници. Пресата и телевизията в България, Румъния, Полша и Турция споделиха с широката аудитория изявите ни. Сайтът, в който публикувахме нашите материали, е ситуиран в сайта на португалското министерство на образованието като образователна иновация. Европа беше впечатлена от нашите творчески търсения – бяхме наградени с Европейски знак за качество. Моля, аплодирайте ни и вие, като посетите нашия сайт²⁾.

Третият проект, който бе осъществен с приятели от 19 европейски страни, нарекохме „Великденски активности“. Поздравите „Честит Великден!“ на английски, португалски, словенски, латвийски, литовски, чешки, испански, гръцки, естонски, италиански, полски, български, румънски, хърватски, немски, френски могат да се прочетат в специално създаден речник. Тази великденска приказка беше изключително колоритна и с разнородни проектни продукти. Създадохме 3D виртуална изложба, в която е изложено яйце от всяка партньорска страна, включително и от приятелска Турция. Поздравихме се с

празника, като изпратихме и получихме саморъчно изработени великденски картички, които първо публично показахме, а впоследствие всяко дете от проекта отнесе у дома. Създадохме реални и виртуални игри за деца. Немските приятели от град Rheinau-Freistett ни показаха яйца, изработени и нарисувани от световноизвестни художници. Презентирахме оригинални яйца, изработени от хартия; от плат; плетени яйца; чрез декупаж; оцветени по определена техника; едноцветно боядисани; използвахме восъчна техника. Аранжирахме ги в специално изработени великденски поставки и кошнички. Родителите от нашата градина взеха активно участие в тази творческа дейност. Имаме специален кът „Весели яйца“, в който разположихме най-смешните и забавни яйца от всяка страна. Споделихме оригинални национални рецепти за великденски ястия. Поздравихме се с великденски песни и обредни танци на 19 езика. Написахме авторски поеми на всички езици. Всяко произведение беше съпроводено с илюстрация и поставено в нашата обща електронна книга. Ние, децата от Целодневна детска градина 1 „Звънче“, Шумен, представихме на европейската публика още: две великденски постановки „Къде е пролетта?“ и „Заешки екшън“, за които бяхме бурно аплодирани. Съвсем очаквано дойде и следващата ни награда – следващият Европейски знак за качество. Ако се нуждаете от творчески идеи и вдъхновение, посетете нашия сайт³⁾.

След тези успешни инициативи и заслужени признания ние смело продължаваме напред. Тази учебна година стартирахме три авторски проекта. Детското творчество и креативност са водещи във всички тях.

Много зареждащ и плодотворен е проектът „Звъним заедно“. Деца от България, Полша, Латвия и Португалия изработиха собствени звънящи музикални инструменти – метални кутии, кратунки, дървени рамки с конци, ластици с метални капачки, пластмасови бутилки, закачалки и рингове, кутийки от кремове, контейнери от шоколадови яйца, пълни с ориз, леща, боб и царевича. За набавянето на материали отново ни помогнаха родителите. Латвийските приятели презентираха техните оригинални snow bags – шумящи торбички, пълни с пудра захар. И всичко това – професионално изработено и с висока естетическа стойност. Подготвихме общ коледен концерт в две части, като акомпанирахме нашите изпълнения с оригиналните новонаправени инструменти. Поздравихме се с предстоящите светли празници чрез видеоконферентна среща. Българските деца общуват на полски език със своите приятели от Полша – те разговарят индивидуално при всяка наша онлайн среща. Полските партньори ни научиха на нова музикална игра „Елени и джуджета“. Изпяхме песента „Jingle bells“ на 5 езика. Местната телевизия излъчи обширен репортаж с нашия коледен концерт, на който се поздравихме на партньорските езици. Реализирахме 3D виртуална изложба „Jingle bells“. Написахме електронна книга на 5 езика с коледни и новогодишни наричания. Нарисувахме коледните си желания и ги разиграхме като пъзели. С децата

от нашата детска градина редихме онлайн пъзелите, публикувани от Полша, Португалия и Латвия и отгатнахме техните коледни желания – установихме, че те са сходни с желанията на българските деца. Въодушевление сред децата предизвика общата ни игра „Bells“, свързана с развитие на тембровия слух на подрастващите участници. Разпознавахме и отдиференцирахме по гласа празнична камбана от различните страни, участнички по проекта. Получихме огромен колет от нашите полски приятели, пълен с коледни изненади, които децата си отнесоха вкъщи. Освен основни лингвистични компетенции децата притежават и завидни компютърни такива. За творческите ни идеи, иновативни продукти и тясно партньорско сътрудничество вече получихме първите си награди – Национални знаци за европейско качество на проекта от Полша и Латвия. Ние продължаваме да пишем нашата приказка⁴⁾.

Много разнородни творчески идеи реализирахме в проекта **„Бъди творец“**. Наши партньори бяха приятелите от Полша, Португалия, Турция и Румъния. Учим се от световноизвестни творци – Салвадор Дали. Запознахме се с неговите творби. Обсъдихме неговия светоглед и цветови решения. Решихме да изпробваме неговия нестандартен стил на рисуване, за да разкажем за нещата, които ни вълнуват. Създадохме изложби с нашите произведения, в които несъмнено прозира почеркът на Дали. С настъпването на зимата и невъзможността да се играе навън се родиха нашите предложения за „Творчески активности в затворено пространство“. И така ние си устроихме „бой със снежни топки“, „направихме“ снежен човек, „рисувахме“ Дядо Коледа със затворени очи. А лятото отново дойде при нас с творческите авторски игри на тема „На морското дъно“. Децата аранжираха море в празни кутии за обувки, с нарисувани риби и всякакви морски обитатели, с реални миди, камъчета и охлюви от лятната ни колекция. Свирихме на камъчета, слушайки музика. Направихме си истинско развълнувано море с голям воал и съпровод на „Лешникотрошачката“ от Чайковски. Създадохме електронна книга „Есенни импресии“. Предстои ни издаване на обща електронна книга, като нейни герои ще бъдат приказни персонажи от различни европейски народни приказки. Почерпете вдъхновение от нашите нестандартни творчески моменти в общата ни дейност⁵⁾.

Не само световните художници са наши учители. Стартирахме авторски проект **„Европейски композитори“**. Това заглавие е красноречива подсказка, че ние се вдъхновяваме и работим върху произведения на музиканти – педагози и творци. Но и самите ние създаваме музикални продукти. Написахме обща партитура (през MuseScore) за пиано и глас на наша обща песен „Dzień dobry!“ – поздрав на полски, български и английски. Изучихме биографиите на Фредерик Шопен и Карл Орф. Изготвихме реални постери. Ние започнахме постера за Карл Орф, а полските ни приятели стартираха постера за Шопен. После си ги разменихме по пощата – ние довършихме постера за Шопен,

а нашите приятели – този за Орф. Публикувахме общите творби в нашите сайтове^{6),7)}. Вдъхновени от Прелюд в Ми минор оп.28 № 4 на Шопен и по метода на активно възприемане на музика на Щраус, ние „свирихме“ на листов е А3 и пресъздадохме дъжда. Създадохме обща e-book с рисунки по асоциации, като илюстрирахме Шопеновото произведение. Създадохме общи партитури за свирене с детски музикални инструменти по произведения на Лерой Андерсон, Йохан Щраус, В. Амадеус Моцарт. Двигателно активно възприемахме произведения на Лео Делиб (направихме си музикални инструменти от празни кофички за кафе и бъркалки, прихванати с ластички), Брамс, Лист, Щраус-син, Мусоргски, Чайковски, Красимир Милетков, Парашкев Хаджиев, Александър Райчев. Красимир Милетков ще ни гостува в Шумен по наша покана – ние ще презентираме дейността по проекта, а той, като представител на българските композитори – ще ни подари „Да играем и да пеем“. Създадохме тестове за развитие на музикалната памет и компетенции, които представляват вградени плейъри в нашите сайтове. Изследваме периодически познанията на децата за различните композитори и техните произведения чрез онлайн авторски тестове. Използваме рамката на SurveyMonkey. Включихме родителите, като ги направихме членове на нашия проект. Оформихме за тях специален виртуален кът – допитваме се за съвместни идеи, които да обогатят и направят нашата дейност атрактивна. Те финансират всяка инициатива и са наши партньори в общия творчески процес.

Всички наши международни онлайн срещи са широко отразени в местните медии.

Кое провокира създаването и реализирането на толкова разнородна активност в детската градина?

В Програмата на МОМН за развитие на средното образование през периода 2006 – 2015 г. е записано, че „детето е основна ценност и една от основните цели на качественото образование трябва да бъде максимално развитие на заложбите и интересите на всяко дете и даване възможност за социална реализация чрез непрекъснато надграждане на знания и умения; т.е. наложително е да се търсят алтернативни стратегии за реализиране на тази цел.“ Нашата алтернатива са международните проекти, по които работим с ентузиазъм и в тясно сътрудничество и взаимопомощ с родителите.

Освен максимално развитие на творческия потенциал на подрастващите европейските проекти предоставят възможност за интеркултурен диалог. Посредством съдържанието на активностите ние предизвикваме автентичен интерес за межкултурна образованост и коопериране, за познавателно-емоционална активност у учители, деца и родители. Публичността на проектите говори в тази посока – всеки, който обича предизвикателствата, може да стане част от съвместния ни живот във виртуалното партньорство, основан на приятелство и засилване на европейските измерения в него. Защото ние

споделяме общите европейски ценности и целенасочено работим за изграждането на бъдещите граждани на Стария континент. Дейностите, които развиваме, спомагат за интериоризиране на комуникативни умения, креативност, самоувереност, самоутвърждаване. На основата на прекия контакт със свои връстници от Европа българските деца развиват компютърните и лингвистичните си компетенции. Ние не само развиваме творческия потенциал на децата чрез генериране на нови похвати и методи в нашата работа, но предоставяме възможност за отваряне на сетивата и желание да открият другия, да развият своята изобретателност, експериментирайки в дейност. И така да изразят своята уникалност.

БЕЛЕЖКИ

1. <http://cmtheater.blogspot.com/>
2. <http://chisaeetwinning.blogspot.com/>
3. <http://easter-project2012.blogspot.com/>
4. <http://projectbells.blogspot.com/>
5. <http://5becreative.blogspot.com/>
6. <http://pokochajmuzyke.blogspot.com/>
7. <http://eucompbg.blogspot.com/>

EUROPEAN FAIRYTALES

Abstract. Modern education focuses at developing the creative potential of each child. Projects are learning platform through the interaction of various European educational systems. The intercultural dialogue, creating new social networking, sharing of common European values support the construction of the future citizens of the United Europe.

Svetla Popova

✉ Kindergarten 1
12, Dimitar Blagoev Str.
9700, Shumen, Bulgaria
tel. + 359886045825
e-mail: svetla.popova@abv.bg